

Наргиза Мусулманова

ILMIY VA IJODIY ISH YOZISH ASOSLARI

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O‘RTA MAXSUS TA‘LIM VAZIRLIGI**

**ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT
O‘ZBEK TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI**

MUSULMANOVA N.R.

ILMIY VA IJODIY ISH YOZISH ASOSLARI

O‘QUV QO‘LLANMA

(to‘ldirilgan va qayta ishlangan yangi nashri)

**60111600 - O‘zga tili guruhlarda o‘zbek tili ta‘limi yo‘nalishi
talabalari uchun**

**“BOOKMANY PRINT”
Toshkent – 2022**

UDK: 001.89(075.8)

BBK: 72ya73

M 90

ISBN 978-9943-8777-4-0

Musulmanova, N.R.

Ilmiy va ijodiy ish yozish asoslari [Matn] : o'quv qo'llanma / N.R. Musulmanova. – Toshkent. Bookmany print, 2022. – 184 b.

Mazkur o'quv qo'llanma Alisher Navoiy nomidagi ToshDO'TAU rektori tomonidan tasdiqlangan O'zbek tili fakulteti 60111600 – o'zga tilli guruhlarda o'zbek tili yo'nalishi o'quv rejasidagi «Ilmiy va ijodiy ish yozish asoslari» fani uchun namunaviy fan dasturi asosida tayyorlanib, talabalarning ilmiy-ijodiy ish bilan shug'ullanish ko'nikmasini shakllantirish maqsadida yozildi. O'quv qo'llanmada berilgan barcha mavzular talabalarning bakalavr ta'limida referat, kurs ishi, BMI, maqola, esse, annotatsiya kabi ilmiy matnlarni tayyorlash, ma'ruzalarga tayyorgarlik ko'rish, mustaqil holda ilmiy va metodik maqolalar bilan tanishib, ularni tahlil qilish va annotatsiyalar yozish, dissertatsiyalar haqida tasavvurga ega bo'lish, taqdimotlar tayyorlash kabi ko'nikma va malakalarni shakllantirishga qaratilgan. O'quv qo'llanmada ayrim mavzular rus tilida berilgan bo'lib, bundan maqsad, yo'nalishda ta'lim oladigan rusiyzabon talabalarga fan haqidagi umumiy tushunchalarni tasavvur qilishda yordam berishdan iborat. Bugungi kun talabidan kelib chiqib, foydalanishda qulaylik yaratish maqsadida ko'plab foydalanilgan adabiyotlar va manbalarning elektron manzillari berildi.

Qo'llanma O'zbek tili fakulteti talabalari va ilmiy-ijodiy ish bilan qiziquvchi magistrant, tadqiqotchi, o'qituvchilar uchun mo'ljallangan.

Ilmiy muharrir:

S.X.Muhamedova – filologiya fanlari doktori, professor

Taqrizchilar:

B.M.Baxriddinova – filologiya fanlari bo'yicha DSc, professor

M.B.Shodmonova – pedagogika bo'yicha falsafa doktori (PhD)

O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2021-yil 23-noyabrda 500-sonli buyrug'iga asosan nashrga ruxsat berilgan.

© **Musulmanova N.R.**

© **“Bookmany print” nashriyoti, 2022.**

MUNDARIJA

KIRISH.....	3
1-mavzu. «ILMIY VA IJODIY ISH YOZISH ASOSLARI» FANINING MAQSAD VA VAZIFALARI.....	4
2- mavzu. ILMIY ADABIYOTLARNI MUTOLAA QILISH.....	7
3- mavzu. ILMIY USLUB VA ILMIY MATN	13
4-mavzu. MAVZUNING ILMIY-METODIK ADABIYOTINI O'RGANISH.....	16
5-mavzu. ILMIY VA IJODIY JARAYONDA LUG'ATLAR BILAN ISHLASH.....	22
6-mavzu. ILMIY MATNNING TARKIBIY QISMLARI.....	27
7-mavzu. REFERAT – AXBOROTLARNI YOZMA SHAKLDA YETKAZISHNING USULI SIFATIDA.....	31
8-mavzu. ILMIY MATN TURLARI	36
9-mavzu. ESSE – IJOD MAHSULI	41
10-mavzu. AXBOROTNING OG'ZAKI SHAKLDA YETKAZILISHI. TA'LIMiy MA'RUZALAR.....	46
11-mavzu. MA'RUZALARGA TAYYORGARLIK KO'RISH VA TASHKIL QILISH.....	52
12-mavzu. AXBOROTNI YETKAZISHDA TAQDIMOTLAR...	55
13-mavzu. ILMIY TADQIQOTLARNING TURLARI.....	59
14-mavzu. ILMIY TADQIQOT TURLARINI OLIB BORISHNING ASOSiy USULLARI.....	64
15-mavzu. MUAMMONI ANIQLASH, UNI HAL ETISH, TAHLIL QILISH.....	68
16- mavzu. MUAMMONI ANIQLASH, O'RGANISH VA YECHIMI BO'YICHA ILMIY GEPOTEZANI SHAKLLANTIRISH.....	71
17-mavzu. TASNIFLASH VA ILMIY TADQIQOTNING ASOSiy BOSQICHLARI.....	74
18-mavzu. ILMIY TADQIQOTLAR MAVZUINI TANLASH VA BAHOLASH.....	77

19-mavzu. OLIY TA'LIMDA KURS ISHI VA UNGA QO'YILADIGAN TALABLAR.....	79
20-mavzu. KURS ISHI TARKIBI VA UNGA QO'YILADIGAN TALABLAR.....	84
21-mavzu. KURS ISHI BO'YICHA QO'SHIMCHA MA'LUMOTLAR.....	86
22-mavzu. BITIRUV MALAKAVIY ISHI HAQIDA UMUMIY MA'LUMOT.....	91
23-mavzu. BITIRUV MALAKAVIY ISHINI YOZISH VA RASMIYLASHTIRISH.....	95
24-mavzu. BMINI YAKUNLASH, HIMOYA QILISH VA BAHOLASH.....	100
25-mavzu. O'ZBEKISTONDA MAGISTRATURA VA MAGISTRLIK DISSERTATSIYASI HAQIDA UMUMIY MA'LUMOTLAR.....	105
26-mavzu. MAGISTRLIK DISSERTATSIYASINI HIMOYA QILISH VA BAHOLASH TARTIBI.....	110
27-mavzu. ILMIY MATNLARNING EKSTRALINGVISTIK VA LINGVISTIK XUSUSIYATLAR.....	113
28-mavzu. ILMIY IJOD JARAYONI: ASOSIY ATAMALAR VA TUSHUNCHALAR.....	120
29-тема. ПОЗНАНИЕ ЗАКОНОМЕРНОСТЕЙ НАУЧНОГО ТВОРЧЕСТВА – ОСНОВА УСПЕШНОЙ ПОДГОТОВКИ СОИСКАТЕЛЯ ³³	125
30-тема. ПОЗНАНИЕ ЗАКОНОМЕРНОСТЕЙ НАУЧНОГО ТВОРЧЕСТВА – ОСНОВА УСПЕШНОЙ ПОДГОТОВКИ СОИСКАТЕЛЯ (продолжение).....	131
MAVZULAR YUZASIDAN SAVOLLAR.....	139
MAVZULAR YUZASIDAN TESTLAR.....	146
MUSTAQIL ISH MAVZULARI.....	169
MAVZULAR BO'YICHA GLOSSARIY.....	170
ILOVALAR.....	174

³³ Ushbu mavzu yo'nalish ta'limidan kelib chiqib, rusizabon talabalar uchun umumlashtiruvchi mavzu hisoblanadi.